

OD BEZMOCI K POSLÁNÍ

Velikonoční neděle 2018

Lk 24,36-49

1. Bezradnost učedníků

Byl to velký nápor, který museli učedníci během těch několika málo dní unést a zpracovat. Když s nimi Ježíš šel cestou od poslední večeře do Getsemanské zahrady, mluvil o tom, že bude trpět, a že ho všichni opustí. Horlivý Petr se zapřísahal, že i kdyby všichni, on určitě ne. A ostatní se nechtěli nechat zahanbit a mluvili velmi podobně. Když přišlo na věc, Petr se skutečně chopil meče na Ježíšovu obranu. Ale velmi rychle se události zvrátily v naprostou bezmoc učedníků. Všichni do jednoho jej skutečně opustili. Jistě s velice těžkým srdcem. Petr s Janem se alespoň snažili opět se k němu přiblížit, ale Petr nakonec Krista třikrát zapřel. Jana vidíme pod křížem. Zbytek se patrně rozprchl a jen zpovzdálí sledoval následující události. Zasáhl je strach, který je zcela ochromil a paralyzoval. Zprvu slibovali, že nebudou váhat s ním zemřít. A mysleli to zcela jistě doopravdy. Skutečně byli odhodláni. Ale nebyli připraveni na zdrcující sílu strachu, který je naprosto ovládl. Po hrůzách Velkého pátku přišla sobota. Den mlčení. Den, ve kterém se nedělo nic. Vůbec nevíme, co učedníci během soboty dělali. Ale můžeme se domnívat, že zpracovávali šok, kterému byli těsně před tím vystaveni. Události velikonoční neděle je zastihují „za zavřenými dveřmi“, kam se uchýlili a odkud se patrně báli vystrčit hlavu. Vždyť i služka na nádvoří velebně poznala Petra, že byl s tím galilejským Ježíšem. A po ní další. A Petr měl co dělat, aby se z toho nějak vyvlékl. Přísahal, že Ježíše vůbec nezná. A tak jsou za zavřenými dveřmi a neví, co se sebou.

Ani když se začínají nedělního rána ozývat věci podivné, nezdá se, že to nějak zásadně proměnilo jejich skepsi. Přišly ženy od Ježíšova hrobu a oznámily učedníkům, co viděly. Prý viděly anděly a prý jim řekli, že Ježíš vstal z mrtvých. Ale reakce učedníků je chladná: „*Těm však ta slova připadala jako blouznění a nevěřili jim*“ (v. 11). Přece je to však rozrušilo. Petr strach nestrach běží ke hrobu a nachází hrob prázdný, pouze lněná plátna, do kterých bylo původně zavinuto Ježíšovo tělo. Skutečně podivné. Petr se vrací zpět „plný údivu“. Je to údiv, podivná věc, ale víra to zdaleka ještě není. Je to spíše zatím jen další šok. Jako by toho nebylo už tak hodně. Teď ještě ta podivnost s prázdným hrobem. Další věc, se kterou si zjevně neví vůbec rady. Do toho zmatku se vrací další dva učedníci, kteří opustili Jeruzalém směrem k Emuzům. Vrátili se zpět a tvrdili, že viděli vzkříšeného Pána. Tak tedy nejprve ženy a teď i tyto dva. A ještě než stačí vstřebat tuto zprávu, objeví se Ježíš přímo mezi nimi, uprostřed nich. Ale vidíme stejnou bezradnost. Všechno se v nich pere a brání víře, že Ježíš skutečně vstal z mrtvých. Nevěří ani vlastním očím, tomu, co mají přímo před sebou. Ne, to nemůže být on. Něco ale vidíme. To musí být duch. Ale jaký duch? Duch Ježíšův nebo nějaký fantóm? Prelud? Nějaké mámení smyslů? Jsou strachy bez sebe, „plni strachu“. A strach dokáže s člověkem pěkně zacvičit. Už vidíme duchy. Zkrátka, učedníci jsou naprosto bezradní. Vůbec neví, jak všechny ty události zpracovat, čemu mají věřit a čemu ne. Strach a zmatek zcela vládnu jejich smyslům.

2. Nová realita

Sestry a bratři, nedostáváme se také my v životě někdy do takových turbulencí, ze kterých se nám točí hlava, kdy nevíme, co se děje, kdy nás ovládne strach a s ním spolehlivě i zmatení a bezradnost? Jsou to chvíle, kdy si připadáme jako na kolotoči, všechno se míhá kolem a my možná jen čekáme, kdy z toho kola vyletíme ven a přijde nějaký náraz. A ten kolotoč může být tak vykoledující, že i Pán Ježíš nám přestává být reálným a stává se nám jen jakýmsi preludem, stínem. Ale to nadějně v tom příběhu je, že Ježíš přišel mezi ně. Podle některých rukopisů i s pozdravem „Pokoj vám“. On ustál ten jejich strach a zmatek a bezradnost a byl s nimi. Trpělivě je uklidňuje. Pokoj vám ... Dotkněte se mně a přesvědčte se, že jsem to opravdu já. Vrací je do reality a k racionálnímu myšlení, které bylo silně narušeno. Logicky jim vysvětluje: vidíte mé tělo, můžete se ho dotknout, duch přece nemá tělo. A aby podpořil jejich zakotvení v realitě, aby je utvrdil, že to je skutečné, pojí před nimi pečenou rybu, kterou tam měli.

To nové Boží dění, tu novou realitu, musí ale teprve pochopit, vstřebat a přijmout. Zatím se posunuli od strachu, bezradnosti a blouznění k radostnému divení. Všechny ty hrůzy a strach najednou zaplavil příval nezvladatelné radosti. „*Nemohli tomu pro samou radost uvěřit*“ (v. 41). Učedníci dosud žili ve staré realitě,

ve starém stavu věcí, ve kterém smrt je zkrátka smrt a nic s tím nenaděláš. Žili v realitě, ve které má smrt poslední slovo. Nic na tomto jejich přesvědčení a perspektivě nezměnilo ani Ježíšovo trojí ujištění, že bude vzkříšen, ani zprávy od žen, které se vracely od prázdného hrobu. Zprvu dokonce ani nevěří vlastním očím. Idea zmrtevýchvstání pro ně byla nestravitelná. Ano, viděli sice třikrát, že Ježíš někoho vzkřísil z mrtvých. Ale právě on sám je nyní mrtev! Ten, v kterého tolik doufali.

Realita zákonitostí tohoto světa je pro nás tak silná, že si jen těžko představujeme jinou. Je to jako s gravitací. Sami od sebe můžeme maximálně poskočit. Ale hned dopadneme na zem. Právě tak nás silně nás k sobě táhne i realita známá našim smyslům. Jen velmi těžko dokážeme vidět realitu ještě z jiného pohledu než z toho, který nám zprostředkovávají naše smysly. Jsme jako lidé obecně dosti skeptičtí, co se týče „nad“ přirozených jevů. To, co je „přirozené“, je pro nás často tou jedinou realitou. Jak silný tento vliv je, vidíme právě na učednících. Kdo jiný by měl být schopen uvěřit, že Ježíš přišel s novou realitou, totiž, že vstal z mrtvých, než učedníci. Nebyli to především oni, kdo opakovaně viděli, jak Ježíš proměňuje staré v nové, jak vnáší do světa plného bídy, nemoci a hříchu Boží království? Neviděli, jak uzdravuje nemocné, rozmnožuje chleby, chodí po vodě, křísí mrtvé? Neměli tedy oni na prvém místě ochotně uvěřit zprávám o Ježíšově zmrtevýchvstání? Ale i oni jsou cele v zajetí „gravitačního pole“ tohoto světa a jeho zákonitostí. Jen velmi ztěžka k nim proráží ta nová realita daná Kristovým zmrtevýchvstáním.

Ale když k nim nakonec přece pronikla, všechno se proměnilo. Prostoupila jimi nová moc. Díky vzkříšení a daru Ducha svatého se z ustrašených a věčně nechápavých učedníků stávají apoštolové a svědci Krista ukřižovaného a zmrtevýchvstalého. Zvěstují jej veřejně a směle. V Kristově vzkříšení se skutečně skrývá moc. Moc nového věku, moc nové reality, která proniká, prosvěcuje a proměňuje schémata starého světa.

3. Poslání

Setkání se Vzkříšeným znamená pro učedníky novou radost a víru. Ovšem, jak tam čteme, také nové povolání ke službě světu. Už dříve, na počátku, je Ježíš povolal jako „rybáře lidí“. Měli pokračovat v Ježíšově misi a zvěstovat lidem blízkost Božího království. Nyní, po vzkříšení, se toto povolání obnovuje a nabývá ještě docela nové síly. Síly dané právě zmrtevýchvstáním. Právě teď, když víte, že jsem živý, dostane vaše služba zvláštní moc a sílu. „*Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. Vy jste toho svědky. Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti*“ (v. 46-49). V moci Kristova vzkříšení a v moci jeho Ducha, kterého učedníkům pošle, budou moci počínaje Jeruzalémem „zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům“. Tato služba bude učedníky stát mnoho, většinu z nich dokonce i život. Ale tím hlubokým motivem, silou a mocí jim je ta přemáhající zvěst: Kristus za nás zemřel a vstal z mrtvých. V moci vzkříšeného mohou nést evangelium všem národům. Zažijí odpor, pronásledování a mnozí i mučednictví, ale ta naděje, která plyne se ze setkání se Vzkříšeným, je silnější. V jeho síle mohou jít a sloužit. V jeho síle mohou být svědky.

Když byli svědky Ježíšova zatčení a umučení, jistě vůbec nepomysleli, že by celá ta „Ježíšova věc“ mohla mít nějaké pokračování. Oni doufali, že Ježíš přinese proměnu světa, ale skončil strašlivou smrtí. Pokračovat v Ježíšově díle bylo asi to poslední, na co měli myšlenky. Ale jestli Kristus vstal z mrtvých, všechno se mění. Zatímco po Velkém pátku si neumí představit, že by mohli pokračovat, tak po neděli vzkříšení a po Letnicích, kdy byli naplněni Božím Duchem, „mocí z výsosti“, si zase neumí představit, že by nepokračovali. Apoštol Pavel píše, že se cítí být stálým dlužníkem židů i pohanů. Evangelium ukřižovaného a vzkříšeného v něm bylo jako říční proud, který musí téct k druhým lidem.

Setkání se Vzkříšeným i nás volá a povzbuzuje ke službě být svědky Kristovými. Pokud i naše srdce obepne radost ze vzkříšení, povede to i nás k druhým lidem a ke svědectví. Nechme se také dnes touto radostí nově oslovit a proměnit.

O Velikonocích můžeme tedy sledovat i cestu učedníků. Od naprosté bezmoci a beznaděje k nesmírné radosti, a také k novému pověření být svědky Vzkříšeného v tomto světě, dosvědčit tu novou moc, tu novou naději, která přemáhá zlo, krutost, hřích a smrt. Kéž k této naději a službě vede i cesta naše.